

ÅRSRAPPORT

FRI – Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold

2020

fri.

Parade i Åfjord , 2020. Foto: Åfjord Pride

INNHOOLD

Årsrapporten gir en innblikk i noe av arbeidet til FRI det foregående året. Mer informasjon om de ulike prosjektene, målene eller aktivitetene finner du på www.foreningenfri.no

Lederartikkel	4
Organisasjon	6
Korona	10
Synlighet og resultater	12
Lokal aktivitet	14
Rosa kompetanse	18
Kjønnsmangfold	23
Hatkriminalitet	25
Internasjonalt arbeid	26
Inn i 2021	29

FRI - Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold
Mariboegate 13, 0183 Oslo
post@foreningenfri.no

Innhold og design: Arne Andreas Opheim og Oda Rygh

LEDERARTIKKEL

Et merkeår og et annerledesår for FRI.

2020 var et langt år. Både for landet, befolkningen, den skeive bevegelsen og oss i FRI. Siden mars har tida gått både litt for fort og litt for sakte samtidig. Nå står vi i 2021, og tar oss tid til å se tilbake på året som har gått.

Fjoråret kunne også by på litt feststemning. For FRI var dette et jubileumsår! 20. mai 1950 ble nemlig vår forgjenger Det norske forbundet av 1948 stiftet. På årsdagen fikk vi endelig markert det med avduking av blått skilt på Bislett Hospits i Dalsbergstien 21 i Oslo, hvor forbundet ble stiftet.

Bislett Hospits var på den tida et fristed i et samfunn hvor annerledeshet kostet mer enn det gjør i våre dager. På de 70 åra som er gått er det nesten umulig å ta inn over seg hvilke endringer som har skjedd i Norge og verden forøvrig.

Å huske historien og minnes alle kampene som er vunnet siden da er noe vi alle bør bære med oss i takknemlighet.

Oppgjør

Historien må også tas med et selvransakende blikk. Vi har ikke alltid vært best på inkludering. I fjor vår gikk vi offisielt ut og beklaget hvordan FRI har håndtert rasisme i egne rekker. Den skeive bevegelsen er ikke fri fra problemer fra samfunnet ellers. Som en majoritetstung organisasjon har vi et ansvar for

å ta tak i våre egne utfordringer og løse dem. FRI må være mangfoldig og inkluderende.

Vi merker en stadig hardere tone i det offentlige ordskiftet mot transpersoner. Til tider ned en retorikk som helt tydelig er kopiert fra anti-gender-bevegelsen utenlands. Vi er veldig glade over at kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk nå er vedtatt beskyttet av hatkrimparagrafene i straffeloven, etter lang tids arbeid og dessverre en god del somling fra lovgivers side.

Korona

Det sier seg nærmest selv at det er umulig å gjøre opp regnskap for 2020 uten å nevne Covid-19. Pandemien som har dratt i bremsene for en hel verden har naturligvis også påvirket hverdagen her til lands. For organisasjonen har det blant annet ført til lange perioder med hjemmekontor, og at landsmøtet vårt måtte utsettes med flere måneder og til slutt avholdes digitalt.

I FRI klarte vi å tilpasse driften til den nye situasjonen ganske raskt. Våre kolleger i fagavdelingen Rosa kompetanse kunne tilby digitale kurs lynraskt etter nedstengingen. Vår internasjonale avdeling, som til vanlig ganske ofte er på reisefot, har holdt kontakt med våre partnere og tiltak via nett.

Takket være våre medlemmer, og FRI sitt solidaritetsfond, har vi kunnet hjelpe partnerorganisasjoner med ekstra støtte gjennom pandemien.

Korona-nedstengingen har truffet oss alle forskjellig. Noen har følt ekstra på effektene, deriblant de av oss som tilhører den skeive bevegelsen. Hos oss er “den valgte familien” et begrep som dessverre ikke bare er av samhold, men av nødvendighet. Mange av oss lener oss mer på hverandre enn på de vi har blodsband med.

Nedstenging av møtesteder, enten de er kor, klatregrupper eller pubquizer har ført til ensomhet og isolasjon. Og for mange har Covid-19 samtidig brakt med seg det mentale spøkelset av aids-epidemien, som traff vår bevegelse særlig hardt.

Prides

Friminuttene pride-feiringene vanligvis gir oss ble også annerledes i år. Arrangementer ble avlyst over hele landet, heldigvis med noen unntak. Bildene og stemningsrapportene fra pridane som fikk til fysisk gjennomføring i noen grad har vært kjærkomne øyeblikk vi har gjemt i hjertet og funnet fram når neste pride i rekken dessverre måtte avlyse helt.

Våre lokale frivillige har vært kreative. Prides har funnet andre løsninger, og flere har fått samlet hundrevis både her og der i det ganske land!

Vi skal ta deres erfaringer med oss videre.

Feiring og sorg

I desember gikk også en bauta i homobevegelsen bort. Svein Skeid var en uredd aktivist, et engasjert organisasjonsmenneske og en stolt bærer og tydelig formidler av skeiv historie. Vi står alle på skuldrene til Svein og andre som han. De som gikk foran har gjort vår vei lettere å gå.

Vi skulle feiret 70 år i år. Den store festen fikk vi ikke, selv om vi har så mye å feire og så mye å kjempe for. Men sola har snudd nå. Det skal gå mot lysere tider. Temaet for Pride 2021 er “Internasjonalt fellesskap - sterkere sammen”, og vi skal sette fokus på hvordan vi skal stå sammen med våre søsken verden over for å kjempe for likeverd.

ORGANISASJON

FRI er en demokratisk medlemsorganisasjon som til enhver tid styres av medlemmene som bruker stemmeretten sin og engasjerer seg. Medlemmer er fundamentet i organisasjonen, og i 2020 har vi medlemsrekord med 4164 betalende medlemmer.

I 2020 har antallet givere til organisasjonen økt, blant annet med flere innsamlinger til blant annet bursdager og bryllupsdager på Facebook. Denne synligheten gjør at folk som normalt sett befinner seg utenfor vår primære målgruppe og medlemsbase engasjerer seg. En del av den negative oppmerksomheten vi opplever i kommentarfelt og avisspaltene fører til også til mer synlig støtte fra mennesker både i og utenfor vår målgruppe.

Landsmøte og styrende dokumenter

FRI's landsmøte avholdes annethvert år. Her vedtas vedtekter, politisk plattform og organisatorisk plattform. Vedtak fattet på landsmøtet i 2018 har vært gjeldende frem til landsmøtet 2020. Landsmøtet 2020 ble utsatt på grunn av koronasituasjonen, og blir dekket i eget punkt under.

De prioriterte programpunktene i arbeidsprogrammet har i denne perioden vært sammensatt diskriminering og antirasisme, skeive familier og et godt helsetilbud til transpersoner.

Landsstyret

Landsstyret er det øverste organet i FRI mellom landsmøtene, og består av fylkeslagenes ledere samt fire representanter valgt direkte av landsmøtet. Landsstyret har gjennomført 4 møter i 2020. Samtlige har blitt avholdt som

videokonferanse pga. koronasituasjonen.

Sentralstyret

Sentralstyret er den daglige politiske og organisatoriske ledelsen i organisasjonen. Sentralstyrets leder er også leder av landsstyret og er frikjøpt på heltid.

Sentralstyret har hatt 3 møter frem til landsmøtet 2020. Sentralstyret har fordelt oppgaver og særskilte arbeidsområder mellom seg. En gruppe i sentralstyret jobber spesielt med kontakt og oppfølging av fylkeslagene for å sikre god kontakt med de lokalt tillitsvalgte og aktiviteter ute i fylkene. Styret har i 2020 bestått av leder Ingvild Endestad, politisk nestleder Halvor Frihagen og styremedlemmene Bente Jørgensen, Bjørn-Egil Bye, Elisabeth Engebretsen, Linda W. Olsen, Martine Hammervold Austinat og Daniel Bøhn Rayner. I tillegg møter leder av Skeiv ungdom i sentralstyret med fulle rettigheter. I 2020 har det vært Odd Thomassen. Frode Lagset har vært vara.

Sentralstyret har en god bredde i faglig bakgrunn, erfaring, alder, kjønn og identitet, men har savnet en bedre representasjon på minoritetsbakgrunn og funksjonsvariasjon.

Landsmøtet 2020

Landsmøtet 2020 skulle opprinnelig avholdes 22.-24. mai 2020. Etter nedstengingen i mars vedtok landsstyret å flytte datoen til 2.- 4. oktober 2020.

Av smittevernshensyn ble landsmøtet avholdt som en hybrid av digitalt og fysisk møte, der fylkeslagene møtte for det meste samlet per delegasjon, men deltok via videolink til sentral koordinering fra Sørenga konferansehotell. Sakspapirer og voteringer ble håndtert av den tekniske løsningen GoPlenum kombinert med Zoom. Vi har fått tilbakemeldinger på at løsningen fungerte godt og at en slik teknisk løsning burde vurderes også for senere fysiske møter.

Erfaringer

Fylkeslag lenger unna Oslo har påpekt at digital deltagelse virket mer inkluderende, da delegater kunne delta hjemmefra. Delegasjonene følte også de kunne snakke mer fritt sammen, uten å forstyrre andre i åpen sal. På den negative siden har vi fått tilbakemeldinger på at fravær av det sosiale samspillet endret dynamikken i landsmøtet. Samt at en opplevd større avstand til ordstyrerbord og tekniske utfordringer gjorde det krevende å unngå at saker gikk over tid.

Ny leder

Landsmøtet valgte en ny leder, Inge Alexander Gjestvang. Ny politisk nestleder er Brita

Brekke, og organisatorisk nestleder for perioden er Daniel Bøhn Rayner. Styret for øvrig består av styremedlemmene Henriette Nielsen, Marita Holmeset-Varpe, Nicholay Tehrani, Christine Marie Jentoft og Christian Haugen. Daniel Abimael Skjerve Wensell og Frode Lagset er varaer.

Arbeidsprogram

Et nytt arbeidsprogram for den neste perioden er også vedtatt, med fire satsingsområder som definerer de prioriterte arbeidsområdene for organisasjonen de neste to åra.

Satsingsområde 1: Rettighetene til mennesker som bryter normer for kjønn og seksualitet i Europa

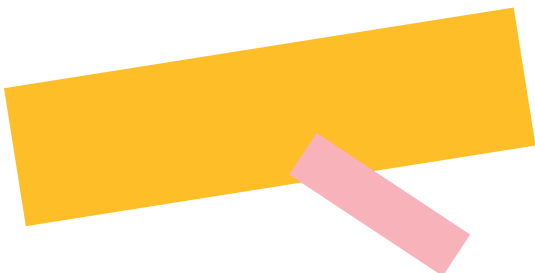
Satsingsområde 2: Fra kjønnsnormer til kjønnsmangfold

Satsingsområde 3: S sammensatt diskriminering og antirasisme

Satsingsområde 4: Familie og reproduksjon

Utvalg

I enkelte tilfeller velger landsstyret eller sentralstyret å sette ned utvalg for å løse konkrete oppgaver eller rette et særlig fokus mot et fagområde. I 2020 har FRI hatt Prideutvalg og Utvalg for BDSM/fetisj.

Prideutvalget

Etter at stadig flere fylkeslag, medlemmer og andre initiativtakere har satt i gang lokale pride-festivaler rundt om i landet, besluttet landsstyret å opprette et eget prideutvalg for å kvalitetssikre og koordinere organisasjonens arbeid med pride. Prideutvalget eksisterer nå som en Facebook-gruppe og har hatt liten aktivitet under koronatiden. Målet er å få utvalget i gang igjen i løpet av 2021 slik at vi er i rute med tanke på 2022-sesongen.

BDSM/Fetisj

Reviser, FRIs utvalg for BDSM og fetisj er i gang med jevnlige møter. De jobber både med å utvikle FRIs politikk på feltet gjennom intern påvirkning og å få økt forskning når det gjelder levekår for BDSMere og fetisjister. Utvalget ønsker også å se på pensumsituasjonen på høyskoler, der det som står om BDSM-fetisj av og til er utdatert og lærerne har ofte lite kunnskap om BDSM og fetisj. De vurderer videre om de skal lage en liste over «kinkvennlige yrkesutøvere», slik at BDSMere og fetisjister ved behov kan velge å oppsøke psykologer, leger og lignende som har kunnskap om BDSM og fetisj.

Utvalget er videre opptatt av å se om det går an å påvirke slik at BDSMere og fetisjister får diskrimineringsvern.

Samarbeid

Samarbeid med andre aktører om spørsmål knyttet til seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk er helt avgjørende for FRI sitt arbeid, og vi har et omfattende samarbeid med aktører på likestillings-, antidiskriminering og menneskerettighetsfeltet.

Noen av våre samarbeid er formalisert gjennom medlemskap eller felles prosjekter, mens andre oppstår som resultat av arbeid med konkrete saker eller kampanjer. I 2020 har vi blant annet samarbeidet, formelt eller uformelt, med blant annet LDOs brukerutvalg, Amnesty International Norge, Redd Barna, HIV Norge, Frivillighet Norge, Skeivt arkiv, Skeiv Verden, Skeiv Ungdom, Salam, Pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens, Den norske Helsingforskomite, Sex og Samfunn, Sex og politikk, Rådet for psykisk helse, Norges Handikapforbund, KUN, Helsestasjonen for kjønn og seksualitet og mange flere.

FRI er en del av en internasjonal rettighetsbevegelse og deltar i flere bilaterale og internasjonale fora. Vi er også medlem i den internasjonale paraplyorganisasjonen ILGA og den europeiske underavdelingen ILGA Europe. FRIs ulike tiltak i fagavdelingen Rosa kompetanse har også fortsatt sine formelle samarbeid med NSF, Psykologforeningen, Landsgruppen av Helsesøstre NSF, FO, Jordmorforbundet, Den norske legeförening,

Utdanningsforbundet, Pedagogstudentene, Skolenes landsforbund, Skolelederforbundet, Elevorganisasjonen, FUB, FUG, Fagforbundet, PBL, KUN og Politiets fellesforbund.

Aktivitetsfondet

FRI har et eget fond som skal stimulere til grasrotaktivitet rundt omkring i landet. Fondets inntekter er i hovedsak midler fra fylkeslag som av ulike grunner ikke har brukt opp årets midler, samt innsamlede midler fra private givere. Vi ser at aktivitetsfondet bidrar til å senke terskelen for aktiviteter i distriktene og stimulerer til arbeid i områder med få ressurser. Aktivitetsfondet kan søkes på fra alle medlemmene i FRI og søknader som går til aktivitet utenfor de store byene prioriteres.

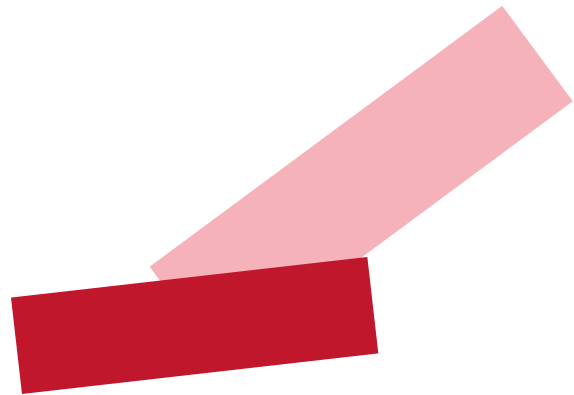
Det internasjonale solidaritetsfondet

FRI samler inn penger til solidaritetsarbeid verden over. Innsamlingen skjer på frivillig basis, og innsamlede midler går uavkortet fra giver til mottaker. Solidaritetsfondet bevilget 25 000 NOK til FRIs partner i Kenya, PEMA. De fleste av PEMAs medlemmer har ikke fast jobb, de har diverse småjobber eller lever av å selge sex. Midlene gikk til å dekke mat, medisiner og husleie i den første, akutte fasen av koronanedstenging.

Økonomi

I 2020 hadde FRI et totalbudsjett på 29,3 millioner kroner.

Av totalutgiftene utgjør lønn ca 47%, resterende er knyttet til prosjekter og tiltak nasjonalt og internasjonalt, samt drift og administrative kostnader. Se regnskap for detaljnivå.

KORONAÅRET

I mars 2020 kom koronakrisa til Norge. Pandemien hadde en dypt inngripende effekt på landet og aktiviteten i foreningen både på organisasjons- og aktivitets-sida. Vår målgruppe, som allerede scorer lavt på livskvalitetsindikatorer var en av de ekstra utsatte gruppene

Kontoret stengte ned allerede 11. mars, og alle ble sendt på hjemmekontor. 12. mars kom den nasjonale nedstengingen med de første inngripende tiltakene. Etter sommeren åpnet vi for delvis kontorbruk igjen, før vi stengte helt i november. Sekretariatsledelsen har sendt jevnlige oppdateringer med endring i policy i takt med endring av regler fra regjering og kommune, men det ble også forsøkt å sette retningslinjene og oppfordringene på en slik måte at det skulle være lettere for de ansatte å holde ut i lengden uten å måtte forholde seg til nye, endrede retningslinjer hver uke.

Tiltak

Andre tiltak fra FRI som arbeidsgiver har vært økt renhold og tilgjengelighet av antibac, kortere arbeidsdag i perioder, mulighet til å ta med utstyr fra kontoret hjem/kjøpe der det ikke var tilstrekkelig å låne fra kontoret, samt psykososiale tiltak som oppfordring til å gå tur i dagslys, diverse konkurranser og quiz over Zoom.

Under nedstengingen har FRI hatt flere nyansettelser. Innkjøring av nye ansatte via digitale plattformer har vært en utfordring, men vi anser at vi har gjennomført opplæring og oppfølging på en tilfredsstillende måte.

Omstilling

Som andre virksomheter har FRI måtte omstille seg til en digital hjemmekontortilværelse. Tekniske løsninger som Zoom, Google Meet og Teams fungerer bra. Vi brukte endel ressurser, både menneskelige og økonomiske, på å sette oss inn i de forskjellige verktøyene i starten. Det så vi etterhvert var en god investering, da kunnskap om alle plattformene er viktig i den formidlingsbaserte delen av organisasjonen.

Vår målgruppe

Skeive scorer ifølge SSB lavere på livskvalitet enn mange andre grupper. Mange har lite kontakt med familie og lokalsamfunn. Koronatiltakene med restriksjoner på besøk og nedstenging av møteplasser har gjort vår målgruppe enda mer utsatte. En del har blitt tvunget til å bo i situasjoner der de ikke er akseptert, da særlig unge.

Pandemien fører også med seg skyggen av HIV/AIDS-krisen, som er et ferskt sår i vår skeive historie. Å frykte en ukjent smitte, som isolerte oss fra våre nærmeste, er et ekko av starten på AIDS-krisen, og et minne som gikk inn på mange.

“Den valgte familien”, der man har nettverk av venner og bekjente, har blitt avstengt. Det har vært vanskeligere for mennesker å lene seg på hverandre som de har pleid.

Det mangler data på dette temaet, men Regnbuetelefonen, et tiltak i regi FRI Oslo og Viken, setter i 2021 i gang en kartleggingsstudie om voksne skeives sosiale nettverk, samt koronas påvirkning på dette.

Regnbuetelefonen

Delvis som svar på denne krisen har FRI OV med samarbeidspartnere startet Regnbuetelefonen, et lavterskeltiltak for voksne. Frivillige ringevenner er rekruttert fra hele landet, og selv om prosjektet koordineres av FRI OV er det å regne som et landsdekkende tiltak. "Regnbuevennene" er et samarbeid mellom Skeiv Verden Oslo og Viken, Forbundet for Transpersoner i Norge, HivNorge, Bamseklubben og FRI Oslo og Viken.

Aktivitetsgrupper og prides

Mange av aktivitetsgruppene i FRI, enten det gjelder kor, håndarbeid eller sport ble naturligvis berørt i større eller mindre grad av restriksjonene. Når det ikke er mulig å samles fysisk, og lokaler til møter eller aktiviteter blir stengt blir aktivitetsgruppene lagt i bero.

Lokale Prides har blitt sterkt påvirket, enten det er de større festivalene i byene, eller de mindre bygdepridene. Ulike pridefestivaler har løst problemene på ulik vis, enten ved digitale arrangement, nedskalering, eller utendørsmarkeringer. Se eget kapittel for lokal aktivitet.

SYNLIGHET OG RESULTATER

FRI har både nasjonalt og lokalt markert seg i mange saker som er viktige for våre medlemmer og vår målgruppe. Samtidig som politisk arbeid og synlighet er viktig for få gjennomslag, er lokallagene arbeid med å skape trygge og gode møteplasser selve kjernen i FRI som organisasjon.

Arbeidsprogrammet er det styrende dokumentet for FRIs arbeid i en gitt periode. Det er dette som styrer det praktiske og politiske arbeidet for organisasjonen utad og innad.

Sammensatt diskriminering/antirasisme

I 2020 publiserte FRI et oppgjør med rasisme bevegelsen og organisasjonen: "Den skeive bevegelsen må være antirasistisk".

Unnskyldningen gikk på konkrete hendelser, mangel på representasjon og manglende inkludering i skeive arenaer:

"Vi beklager at vi ikke har lytta nok, at vi har lagt ekstra byrde på dem som har gått foran for en skeiv og antirasistisk bevegelse. Vi har ikke gjort nok og vi har gjort mange feil. Og vi kommer nok til å trå feil igjen. Antirasistisk arbeid er ikke enkelt, og det er ikke behagelig. Vi innser at det er på tide at våre festtaler om likeverd, likestilling og gode allierte også settes i livet i arbeidet i vår egen organisasjon, i arbeidet mot rasisme og for en antirasistisk skeiv bevegelse."

I kjølvannet av unnskyldningen har FRI bedt Skeiv Verden om ytterligere samarbeid. Vi har jobbet med å gjøre stillingsutlysninger reelt tilgjengelige for minoriteter, og sentralledet har hatt intern skoling om rasisme, funkofobi og transfobi.

Familiemangfold

Desember 2020 ble barnelovutvalgets utredning for en ny og tidsriktig barnelov publisert. I løpet av utvalgets arbeid med utredningen spilte FRI blant annet inn at en ny lov måtte sørge for å ha et inkluderende språk som i større grad omfavner de familiene som finnes. Vi foreslo å benytte "forelder X" og "forelder Y" som et bidrag for å sørge for dette. Vi spilte også inn at den gjeldende "pater est"-regelen bør gjøres kjønnsnøytral og at flere likekjønnede par bør falle inn under lovens hovedregler.

Transpersoners levekår

FRI deltar igjen som partshjelp i to rettssaker om det tidligere kastreringskravet for å endre juridisk kjønn. Begge saker ble anket til lagmannsretten etter å ha tapt mot staten i tingretten. Vi arrangerer en innsamling for å dekke saksomkostninger for rettssakene.

SV har fremmet et representantforslag for å gi transpersoner en erstatning og oppreisning for denne uretten, samt å innføre et tredje juridisk kjønn.

FRI har engasjert seg i arbeidet for desentralisering av helsehjelp for transpersoner.

En seier i år har vært innføringen av lovbeskyttelse for transpersoner mot

hatkriminalitet i reform av straffeloven.

I kapittelet om kjønns mangfold kan du lese mer om vårt øvrige arbeid for transpersoners rettigheter.

Uttalelser og mediasaker

I høringsrunden om ny flagglov har FRI foreslått en moderat endring. Vi støttet forslaget om å gi kommunene noe større romslighet i å avgjøre hvilke flagg det skal kunne flagges med fra kommunale bygninger. Forslaget går ut på at det kan flagges med andre flagg i forbindelse med arrangement, markering eller merkedag av allmenn interesse uten at arrangementet må ha tilknytning til bygget det flagges fra.

FRI deltok også på den muntlige høringen om forslag til endringer i det strafferettslige diskrimineringsvernet. Her fikk vi gjentatt behovet for endring slik at transpersoner også vernes mot hatkriminalitet og ordlyden “homofil orientering” endres til “seksuell orientering”. Sammen med en rekke andre aktører har vi jobbet systematisk for denne endringen i flere år, og fra og med 1.1.2021 er transpersoner vernet mot hatkriminalitet.

I forbindelse med Rettshjelpsutvalgets utredning av rettshjelploven spilte FRI inn viktigheten av at likestillings- og diskriminerings saker vil kunne bli gjenstand for rettshjelp for å unngå at terskelen blir for høy for at slike saker bringes inn for domstolene. Vi støttet utvalgets forslag om at uttalelser og avgjørelser fra blant annet interesseorganisasjoner skal tillegges vekt ved vurderingen av om støtte til rettshjelp skal innvilges etter lovens såkalte skjønnsbestemmelse. Dette forslaget gjør det mulig å løfte saker som organisasjoner slik som FRI selv har stor kjennskap til, og som kan medføre viktig avklaring for flere enn den saken konkret gjelder.

Motstand

Vi stått i en særdeles usaklig kamp mot en gruppe mennesker som svartmaler FRI, fagavdelingen Rosa kompetanse og vår ungdomsorganisasjon Skeiv Ungdom. Det har blitt fremmet en rekke usannheter om vår politiske plattform og arbeidet vi gjør, da spesielt om arbeidet vårt med å fremme transpersoners rettigheter.

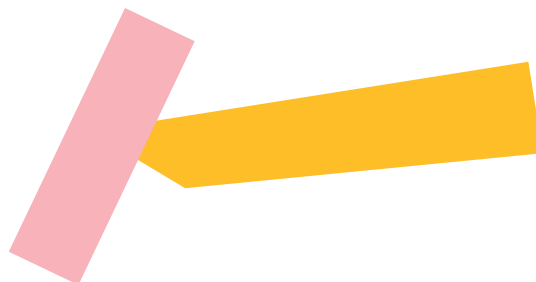
I tillegg blir FRI knyttet til saker som ikke opprinnelig er fremmet av oss, som endringer i flaggloven.

Organisasjonen blir omtalt som en “ideologi” som blant annet vil undergrave familien, kvinners rettigheter og ytringsfriheten. Motstanden oppleves hard, og er særlig belastende for transpersoner og deres nærstående.

Debattklimaet

FRI opplever at nettverk av de samme folkene tilknyttet anti-trans-bevegelsen samt religiøst konservative organisasjoner resirkulerer leserbrev og argumenter i lokalaviser med til tider absurde skremmebilder om vår organisasjons agenda.

Det er nær daglige negative meningsinnlegg om kjønn, familiemangfold og homofiles rettigheter i de kristne nisjemediene. FRI sine nye leder, Inge Alexander Gjestvang fikk på slutten av året et oppgjør med de mest usaklige argumentene på trykk i Vårt Land. Vi er veldig glade for alle våre medlemmer og tillitsvalgte landet rundt som tar seg tid til det utrettelige arbeidet det er å svare på saklig vis, og som setter fokus tilbake på levde liv.

LOKAL AKTIVITET

I 2020 har regionreformen påvirket arbeidet. Flere fylkeslag har slått seg sammen til større regioner og tilpasset seg dette. Samtidig har korona skapt store utfordringer for prides og lokale aktivitetsgrupper, som har måttet skalere ned eller pause driften.

Pride

FRI arrangerer mange av pride-festivalene. I noen andre festivaler er vi samarbeidspartnere, mens noen arrangeres helt utenfor FRI-regi. Det er gledelig at så mange ønsker å arrangere pride i sine lokalsamfunn. Samtidig er vi opptatt av at pride er en politisk markering der skeives stemmer og rettigheter skal være i fokus. På våre egne prider krever vi en tydelig antirasistisk profil, et politisk innhold og en lokal tilknytning. Derfor har Pride-utvalget i FRI utviklet retningslinjer til festivaler som ønsker å slutte seg til vår pride-paraply.

I fjor var det rekordmange lokale prides, særlig med utbredelsen av helt nye "Bygdeprides". Til tross for koronasituasjonen har pride-festivaler gått av stabelen i hele landet også i år.

Ulike prides hadde ulike forutsetninger for gjennomføring i år, gitt geografiske forskjeller i smittevern-restriksjoner, og spredning gjennom året.

Digitalt og fysisk

Oslo Pride skulle avholdes midt i juni, med strenge koronarestriksjoner. Priden ble arrangert digitalt på vierlive.no. En fordel med omfattende digital dekning er at store deler av programmet er mulig å få tilgang til i opptak etterpå. For 2021 er det planlagt å ta med det digitale aspektet videre, i tillegg til fysiske arrangement der det er mulig.

Skeive Sørlandsdager fikk holde flere fysiske arrangementer og samlet totalt 2000 besøkende til fysisk fest på torget i Kristiansand! Dette i sterk kontrast til Drammen pride, som skulle arrangeres for andre gang i år. Her satte fylkeslegen foten ned for selv digitale arrangement som var planlagt streamet, da streaming ville samlet artister og andre innslag sammen med teknisk personell i et rom. Arrangementet ble skalert ned til flaggheising og regnbuemesse.

Regnbuemesse er et populært arrangement under priden. På Bygdepride Ørsta og Volda ble det invitert til regnbuemesse i Ørsta kirke, og lignende arrangementer har funnet sted fra Tromsø domkirke til St.Hanshaugen sokn.

Pridene har også funnet løsninger for å tilpasse korona, gjerne med digitale arrangementer. På Skeivå i Rogaland publiserte portrettintervjuer med lokale skeive storheter på sin Facebook-gruppe. Både Vennesla Pride og Hadeland Pride arrangerte smittevernvennlig bil-parade, og mange prides har arrangert digitale arrangement. Nord-Troms er et godt eksempel med en to timers lang direktesending med innledninger og paneldebatt. Flere "utendørs-prides" har også gått av stabelen. Her kan særlig "Fjell-pride" trekkes frem som tilbud for de av oss som er mer friluftorienterte.

Aktivitetsgrupper/lokale medlemstilbud

Ikke bare under pride, men også gjennom resten av året står mange av våre frivillige og tillitsvalgte på for å skape trygge og gode møteplasser. Stadig nye aktiviteter og initiativ gjør at enda flere kan finne fellesskap og kjenne på tilhørighet. Mange av aktivitetene drives av stabile aktivitetsgrupper som har holdt på i flere år.

I Oslo og Akershus, som er FRI's største fylkeslag, kan medlemmene typisk velge mellom mer enn 1000 arrangementer i løpet av året! I resten av landet har det også vært en økning i både antall og bredde i aktivitetstilbudet.

Aktivitetsgruppene er alt fra kor og andre kreative sysler, via klatregrupper og diverse ulike sportslag, til kafetreff og møteplasser der man kan sitte og ta en prat.

Vestfold og Telemark har hatt digitalt medlemsmøte på Discord, Digital kahoot, og kafe "Don't tell mama" har vært åpen i perioder. Agder har holdt Fri kafe åpen. Troms og Finnmark har holdt medlemsmøte om kroppspress i miljøet.

Aktiviteter og synlighet

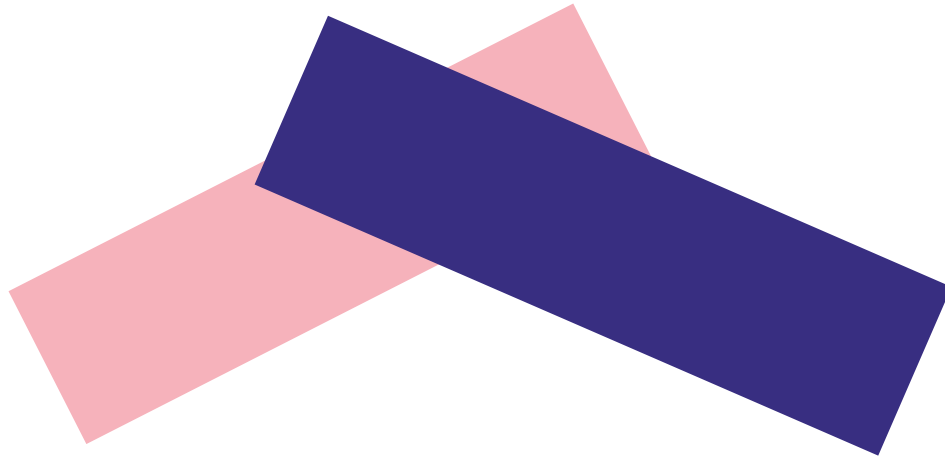
Samtidig som mange av fylkeslagene jobber direkte opp mot politikere og andre beslutningstakere, er mange av arrangementene til fylkeslagene et viktig bidrag til holdningsendring. For eksempel er det helt tydelig at pride og de samtalene som oppstår rundt festivalene engasjerer langt flere enn vår primærmålgruppe, deriblant politikere og andre viktige aktører i lokalsamfunnene.

Fylkeslagene til FRI er premissleverandører for hvordan fylker og kommuner jobber med lhbt-spørsmål. De siste årene har det å få på plass lhbt-handlingsplaner vært et viktig fokus for fylkeslag flere steder i landet, og mange av lagene spiller en viktig rolle både i å følge opp og være en utøvende del av de lokale planene.

Et eksempel er Troms og Finnmark som har deltatt aktivt i utvikling av en lhbt-handlingsplan i Harstad kommune.

I Oslo har fylkeslagsleder deltatt som fast observatør i alle møtene til Rådet for kjønns- og seksualitetsmangfold, som setter både agendaen og bidrar inn i kommunens arbeid på området. FRI Oslo og Viken har også et omfattende kompetansehevingsprosjekt forankret i handlingsplanen for Oslo kommune, "Skeiv kunnskap". I april vedtok Oslo kommune handlingsplanen "Stolt og fri" der kompetansehevingen ble dratt frem. FRI Agder har i 2020 hatt et samarbeid med Agder fylkeskommune.

FRI lokalt bistår også medlemmer direkte. FRI OV har blant annet skrevet bekymringsmeldinger og rapporter, snakket med foreldre og foresatte, og også bistått familier utenbys fra som skulle ha sine første timer på NBTK (avdelingen som behandler kjønnsinkongruens ved Oslo Universitetssykehus).

Lokal motstand

Med økt synlighet har vi også møtt økt motstand. I lokalaviser over hele landet har det vært leserbrev på trykk der avsenderne mistenkeliggjør pride-arrangementene, maler skremselsbilder av FRI og forsøker å skremme folk fra å flagge med regnbueflagg. Heldigvis har våre fylkeslag god evne til å svare saklig og godt på denne typen anklager, og det er rimelig å anta at vi kommer godt ut av slike mediasaker. Videre er det helt nødvendig med et godt samarbeid med politiet over hele landet, for å sikre at alle kan føle seg trygge på våre arrangementer.

"Regnbuereinen"

Da Tromsø Kommune markerte Arctic Pride ved å lage en logo av kommunevåpenet i regnbuefarger ble det stort lokalt oppstyr. Kommunens facebooksider hadde meldingen "2020 – et annerledes år på mange måter. Det blir dessverre ingen Arctic Pride i år, men la oss likevel gjøre det vi kan for at Tromsø og verden blir fylt med mer kjærlighet, toleranse og likeverd. Heia kjærligheten!". Det provoserte enkelte i lokalbefolkningen og førte til lengre debatter i lokalaviser. Oppmerksomheten ble snudd til det positive for organisasjonen: Å endre profilbilde til "regnbuerein" på Facebook ble utbredt.

En lignende debatt gikk i lokalavisen Fosnafolket rundt Åfjord Pride, som i oktober år for første gang gikk av stabelen. Det var mulig å arrangere parade og barnehagen gikk i eget tog.

Tidstypisk ble etterfølgende debatt utløst av et anonymt leserinnlegg som var for mangfold men "Jeg skulle nemlig ønske at kampanjen hadde vært frontet under noe annet enn Pride-logoen og regnbuefargene".

Våre lokale aktivister gjør et utrettelig arbeid med å svare på disse lokale debattinnleggene, som ofte virker som de er "klipp-og-lim" fra samme mal.

Barents Pride

På Barents Pride møtes norske og russiske aktivister og menneskerettsforkjempere for å feire mangfold, kjærlighet, solidaritet og samhold på tvers av landegrenser. I år ble arrangementet holdt 25. og 26. februar.

Priden skjer rett ved Grense Jakobselv, grensa som markerer det største skillet i verden for rettigheter til skeive. Arrangementet er i regi av FRI og russiske Equality Dignity Pride i samarbeid med Amnesty International i Norge, Den norske Helsingforskomité og Skeiv Verden. Festivalen er støttet økonomisk av Barentssekretariatet.

I Russland er det forbudt å snakke positivt om lhbt-spørsmål, og organisasjonsfriheten er under press. Dette året var det umulig å møtes fysisk, da grensa var stengt. I stedet ble arrangementet holdt på hver sin side av grensa.

På fredag ble det arrangert en stille markering utenfor ytre port på Storskog, grensa til Russland. Her sto deltagerne i 10 minutter i stillhet for å vise savnet etter alle de som skulle vært der den helga. Sør-Varanger menighet inviterte for fjerde gang til Regnbuegudstjeneste i Kirkenes kirke. Prestene leste utdrag fra bibelen som argumenterte for kjærlighetsbudskapet. Det hele foregår på tre språk; norsk, russisk og samisk.

Vi er veldig glade for at det ble mulig med parade i år. Rundt 150 mennesker deltok på arrangementet, med plakater som "Vi går for Igor" "Vi går for Irina", "We miss you".

På russisk side fortønet arrangementet seg ganske annerledes. Det ble leid et lokale hvor det ble arrangert lukkede foredrag og diskotek lørdag kveld. Russerne har lastet opp klipp til sosiale medier hvor de går med pride-plakater inne i lokalet, og sendte hilsener til oss på andre siden av grensa.

ROSA KOMPETANSE

Rosa kompetanse er FRI sin fagavdeling. De har siden 2006 arbeidet med faglig veiledning på og kompetanseheving om temaene seksuell orientering, kjønnsidentitet og inkluderende praksiser til ansatte i helse-, barnevern-, skole-, barnehage og justissektorene, samt til bedrifter.

Omtrent 98 % av kursdeltakerne opplever møtet med Rosa kompetanse som nyttig. Det er de selvsagt veldig glade for, og de er takknemlige for at politikere fra alle partier fremhever Rosa kompetanse sine tiltak som viktige. Videre er de glade for de gode samarbeidene med profesjonsorganisasjonene, samt med deres eminente styringsgrupper bestående av fagfolk med spisskompetanse på sine områder. De er svært glade for at så mange ulike instanser ønsker økt kunnskap om temaene til å bedre kunne møte alle mennesker på en åpen og inkluderende måte.

Korona

Mye av arbeidet i Rosa kompetanse handler om å reise rundt i landet vårt og avholde fysiske kurs, å lage fysiske trygge rom der de møter profesjonsutøvere så tett opp til arbeidshverdagen deres som mulig. Smittevern hensyn og tiltakene som ble igangsatt 12. mars gjorde at de raskt måtte tenke annerledes rundt denne delen av arbeidet.

Som de fleste andre hadde også Rosa kompetanse liten erfaring med å gjennomføre digitale møter og ikke minst undervisning. Mange av sektorene som Rosa kompetanse retter seg mot har det siste året stått i en svært krevende tid, og mange oppdragsgivere har derfor måttet prioritere annerledes enn å sette kompetanseheving om kjønns- og seksualitetsmangfold på agendaen.

Rosa kompetanse er derfor svært fornøyd med hvilke resultater de har oppnådd i 2020, der så mange likevel har prioritert kompetanseheving, til tross for forutsetningene.

Rosa kompetanse justis

Siden 2011 har Rosa kompetanse justis jobbet for å heve kompetansen i politiet og påtalemyndighetene om personer som bryter med normene for kjønn og seksualitet, særlig i arbeidet som gjøres mot hatkriminalitet.

Rosa kompetanse justis har hatt et rekordår når det gjelder antall undervisningsoppdrag, noe som er særlig gledelig i et år som dette. Styringsgruppen har vært en stor ressurs i dette arbeidet, og har bidratt til økt synlighet og har fremhevet behovet for kompetanseheving. I tillegg har flere av medlemmene vært pådrivere i planlegging av konkrete oppdrag. Uten dem hadde det ikke blitt noe rekordår, så en stor takk rettes mot gruppen som helhet.

RK justis er finansiert delvis av Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging og fikk i 2020 en engangsbevilgning over statsbudsjettet.

Tilbakemeldinger

Et par tilbakemeldinger fra deltagere på kursene til RK justis:

“Følte vi ble møtt på en hyggelig og veldig ordentlig måte. det ble vist stor interesse for oss og hva vi har møtt, problemstillinger vi har stått ovenfor og hvordan man kan ellers gå fram i møte med innsatte som bryter normer. fremfører trekker veldig gode poeng fra egne erfaringer som er med på å gjøre det store bilde lettere å forstå.”

Aspirant ved Kriminalomsorgens utdanningssenter

“Veldig lærerikt for min del av det jeg jobber med i mitt politidistrikt. Lærte mye mer av mine fagområder og ble tryggere. FLOTT WEBINAR”

Ansatt i Øst politidistrikt

Rosa kompetanse skole

Rosa kompetanse skole er vårt tiltak rettet mot undervisningssektoren. Deres mål er at skolen skal være et sted der elever som bryter med normer for kjønn og seksualitet kan være seg selv og kjenne seg trygge og inkluderte. For å få til dette tilbyr RK skole kunnskap og praktiske verktøy til lærere og skoleansatte om hvordan de kan undervise om kjønn og seksualitet på en inkluderende måte, og legge til rette for et trygt og godt skolemiljø for alle.

RK skole snudde seg meget raskt rundt da nedstengingen kom. Allerede 16. mars avholdt de sitt første digitale kurs, i samarbeid med OsloMet. Studieleder og professor ved institutt for grunnskole- og faglærerutdanning sa følgende i etterkant av Rosa kompetanse sin undervisning:

“Torsdag 12. mars lukket OsloMet – storbyuniversitetet for all ansikt-til-ansikt undervisning grunnet Corona-viruset. Jeg hadde avtale med Rosa kompetanse om at de skulle komme å holde foredrag for avgangsstudentene ved lærerutdanningen mandag 16. mars. Oppdraget jeg hadde bedt de om, fikk over natten behov for en leveranse av et annet format. Hvis forelesningen skulle gjennomføres måtte dette skje digitalt. Rosa kompetanse så ikke dette som noe problem, løste dette på en særdeles god måte, samarbeidet tett med IT-support her på universitetet, og beholdt roen og fokus selv da teknologien måtte endres en time før man skulle på. Bortimot 130 studenter var med gjennom hele forelesningen, og mange ga svært gode evalueringer i chatten underveis. Vi bruker veldig gjerne Rosa kompetanse til å holde foredrag igjen enten dette er innenfor det ene eller det andre formatet.”

Rosa kompetanse skole har gjennomført 61 oppdrag i år, med et publikum på 2608 personer på vanlige oppdrag. I tillegg så over 5000 livesendingen fra Regnbuedagene i Bergen.

Rosa kompetanse barnehage

Rosa kompetanse barnehage er Rosa kompetanses yngste tiltak. Tidlig innsats er avgjørende for å hindre utenforskap og diskriminering, og de er svært glade for at Helsedirektoratet i 2017 besluttet å tildele midler til å opprette et tiltak som retter seg mot barnehageansatte. Tiltakets mål er å bidra til et helsefremmende og trygt psykososialt miljø i barnehagen, der alle kan uttrykke seg fritt, være den de er, og samtidig være trygge og bli inkludert. Kursene de holder er basert på ordlyden i rammeplanen for barnehagen.

RK barnehage gjennomfører for ansatte i barnehager, foresatte og studenter tilknyttet barnehagelærerutdanningene. Barnehagene etterspør mer kunnskap om kjønnsidentitet, seksuell orientering og inkluderende praksis, og de er glade for å kunne tilby perspektiver og verktøy som barnehageansatte kan bruke i arbeidet med å skape en barnehage med rom for alle barn og familier.

RK Barnehage har i 2020 hatt 43 oppdrag. 2127 personer i vanlige oppdrag, og i tillegg så 11 000 livesendingen av Rosa på Barnehagedagen 2020.

Store livesendinger har fungert som en god markedsføring for de ordinære kursene.

Som det minste tiltaket i Rosa kompetanse, består tiltaket fortsatt bare av en deltidsstilling på seksti prosent gjennom støtte fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, men de er utrolig stolte over hva de får til med de midlene de har til rådighet.

Rosa kompetanse barnevern

Tiltaket blir mer og mer kjent blant fagfolk i hele landet og flere ønsker å investere i kompetanseheving til sine ansatte. Det lover godt for unge skeive og for alle familier som mottar hjelp fra barneverntjenesten. Rosa kompetanse barnevern jobber for et mer inkluderende barnevern der alle barn, unge, omsorgspersoner og ansatte kan bli ivaretatt, sett og anerkjent uansett i hvilken grad man bryter normene for kjønn og seksualitet.

I 2020 har RK barnevern arbeidet med utvikling av en nettressurs for lhbt-personer i barnevernet, lhbtibarnevern.no. Ressursen ble lansert rett over nyttår.

Rosa kompetanse arbeidsliv

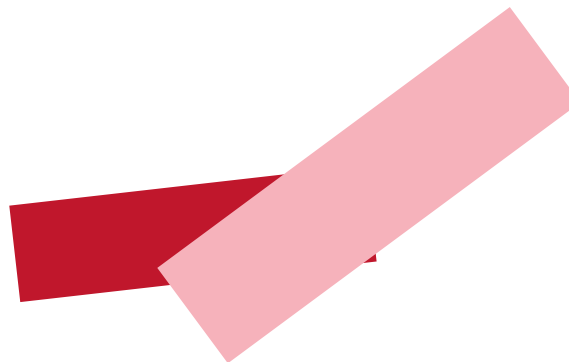
Rosa kompetanse arbeidsliv er FRI's kurstilbud til arbeidsplasser som ønsker å opptre trygt og inkluderende overfor kjønns- og seksualitetsmangfoldet og på den måten kunne

Nyansatte i på rosa kompetanse i 2020!

omsette festtalene i praksis. Tiltaket har vært i drift siden 2014, og opplever en stadig økende etterspørsel fra alle deler av arbeidslivet.

Kurset er bygget opp etter samme mal som de andre tiltakene fra Rosa kompetanse, med fokus på hvordan arbeidsgivere skal arbeide for å fremme likestilling og hindre diskriminering med tanke på seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. En arbeidsplass som håndterer mangfold på en god måte tilrettelegger for at ansatte kan være åpne om hvem både de og deres nærmeste er.

Rosa kompetanse helse og sosial

Undersøkelser viser at en del lhbt-personer har vanskelig for å være åpne i møte med helsetjenester, noe som kan føre til at man går glipp av viktig helseinformasjon.

Et universelt utformet helsevesen fordrer at man som helsearbeider har tilstrekkelig kompetanse om de ulike pasientgruppene man møter. Vi vet at kjønns- og seksualitetsmangfold i svært liten grad blir tematisert i de helse- og sosialfaglige utdanningene, og mangelen på kunnskap og faglig språk fører til at mange opplever det som utfordrende å skulle snakke om dette i møte med pasientene sine.

Ved å heve kompetansen om kjønn og seksualitet i helse- og sosialsektoren, kan de bli enda bedre på å opptre inkluderende i praksis. Kursene våre tar blant annet for seg relevant forskning, begreper, normer, interseksjonalitet, minoritetsstress og verktøy for en mer inkluderende praksis. Målet er at alle skal kunne snakke trygt om kjønn og seksualitet og slik skape gode møter mellom mennesker.

I 2020 hadde RK helse og sosial 53 oppdrag, og vi har gleden av å få undervise en svært mangfoldig gruppe som blant annet har bestått av leger og spesialisthelsetjenesten, helsesykepleiere, sosionomer, sykepleiere, vernepleiere, studenter med fler. Tiltaket er finansiert av Helsedirektoratet.

Hilde holder kurs

KJØNNS- MANGFOLD

2020 har vært et utfordrende år for mange transpersoner. Etter flere år med økt forståelse for transpersoner ser vi nå et skifte i den offentlige debatten. FRI er aktiv i den offentlige debatten og ser at det er meget viktig å fremme en ryddig og faglig forankret debatt om kjønnsnormer, kjønnsbekreftende behandling og transpersoners rettigheter

En særlig nedslående trend det siste året er en ensidig debatt der transpersoners egne stemmer knapt slipper til. Vi merker også et økende volum av angrep, ikke bare fra forventet hold, men også tyngre fagmiljøer. Mediesakene som kommer frem omhandler i stor grad symbolsaker der transpersoner fremstilles som problemer, heller enn debatter om transpersoners utfordringer.

FRI har fulgt prosessen med å få på plass nye nasjonale faglige retningslinjer for helsehjelp til personer med kjønnsinkongruens, et arbeid vi har fulgt tett over flere år. Rett før jul 2019 kom utkastet til retningslinjer og vi ser at mange av våre perspektiver ble tatt med, samtidig ser vi at det gjenstår en del arbeid før alle mennesker som opplever kjønnsdysfori har tilgang til et godt og helhetlig helsetilbud der de bor. Dette skulle, i tråd med FRI sitt arbeidsprogram for perioden 2018-2020, være en hovedsatsing i 2020.

Dessverre må vi slå fast at de nye retningslinjene ikke har blitt fulgt opp. Sammen med Skeiv Ungdom og PKI har vi uttrykt bekymring for at prosessen med å lage regionale helsetilbud for behandling er en skinnprosess som kommer til å ende med at det nasjonale behandlings monopolet reelt sett opprettholdes.

Koronasituasjonen har truffet målgruppen hardere enn mange andre. Det harde klimaet og at minoriteten er så liten har gjort at frafallet av samlingsplasser og fristeder har virket ekstra isolerende.

Tidligere års aktiviteter som badedager, sommerleir og transkafeer som mange lokallag har arrangert har ikke kunne blitt gjennomført som vanlig, men det har vært noen treff rundt om i landet som gåturer og filmvisning. Sammen med FRI Oslo og Viken har FRI sentralt lagd et nasjonalt tilbud om T-kafe på zoom, som har nådd ut til hele landet.

Vi har også sett fordeler med at mye sosialt har foregått på nett - Det har fungert overraskende bra og vi når mennesker som før ikke turte/kunne benytte våre sosiale tilbud. Som en bieffekt ser vi også at transmiljøet som helhet føler mer solidaritet med folk fra andre steder i Norge.

FRI har bistått flere aktører med å frembringe ny kunnskap om mennesker som bryter med normer for kjønn. Vi har skaffet informanter til en rekke prosjekter og vi sitter i referansegrupper på flere forskningsprosjekter om kjønn. Lokalt har lagene også fulgt opp handlingsplaner og hatt arrangementer for transpersoner

I tillegg har vår rådgiver holdt 5 foredrag, deltatt på podcaster, online samtaler, debatter og snappet for blant annet "Foreldrebanden".

FRI er tilgjengelig for transpersoner som søker vår støtte på ulikt vis, og vi blir kontaktet for råd, støtte og bistand. Vi har fått flere henvendelser enn tidligere år og har også hatt mer tid til å følge opp enkeltsaker.

Vi er partshjelp i to rettsaker for oppreisning etter kastrasjon, det tidligere kravetfor å få endret juridisk kjønn frem til lov om endring av juridisk kjønn kom på plass. En innsamling til å dekke saksomkostninger har fått inn midler som har blitt delt mellom de to personene. Vi har også jobbet målrettet for å få et tredje juridisk kjønn der vi har utviklet en ny nettressurs på juridisk kjønn.

På slutten av året satte vi, sammen med Fri OV, PKI, Skeiv ungdom, og andre samarbeidspartnere i gang en større kampanje på sosiale medier for å belyse vår bekymring angående desentraliseringsprosessen. Videoene med vitnesbyrd fra pasienter, pårørende og fagfolk fikk et langt større gjennomslag på nett enn vi hadde håpet.

Inviterer til
T-kafe: Hele landet

HAT- KRIMINALITET

FRI's arbeid mot hatkriminalitet har fortsatt i 2020 og har sett en revitalisering til tross for pandemien. Arbeidet mot hatkriminalitet skjer primært gjennom tiltaket Rosa kompetanse justis, som har som overordnet mål å bidra til kriminalitetsforebygging ved å tilby kompetanseheving for ansatte i justissektoren.

FRI's arbeid mot hatkriminalitet har fortsatt i 2020 og har sett en revitalisering til tross for pandemien. Arbeidet mot hatkriminalitet skjer primært gjennom tiltaket Rosa kompetanse justis, som har som overordnet mål å bidra til kriminalitetsforebygging ved å tilby kompetanseheving for ansatte i justissektoren.

I året som har gått har vi kurset politiansatte fra Agder i sør til Svalbard i nord, og hatt målrettet kontakt med 7 politidistrikt, og kurset ansatte ved i alle fall 10 politidistrikt, de fleste av disse representert på det nasjonale digitale kurset som ble arrangert av Politidirektoratet i samarbeid med Oslo politidistrikt. Vi har også kurset forbundsstyret i Politiets Fellesforbund og holdt fire kurs for forbundets lokallag. Vi har i tillegg vært i kontakt med Politihøgskolen og støttesentrene for kriminalitetsutsatte om kursing (som i utgangspunktet ble utsatt til 2021 på grunn av pandemien), og undervist avgangaspirantene ved Kriminalomsorgens utdanningscenter. For samtlige av disse er vi tilgjengelige for oppfølging i etterkant av kursingen.

I løpet av 2020 utviklet vi også et eget kurs som er rettet mot den skeive delen av befolkningen, for å øke bevisstheten rundt hatkriminalitet og gjøre oss enda mer tilgjengelige ved behov for å ta kontakt om saker om hatkriminalitet. Kurset ble holdt i to omganger for Skeiv Ungdom, digitalt under Hadeland Pride og for styret i FRI Rogaland.

En stor endring det ble jobbet mye for i 2020 og som vi har deltatt på i både skriftlige og muntlige høringsrunder, var de foreslåtte endringene i de strafferettslige diskrimineringsvernet som blant annet omfattet et forslag om vern for transpersoner mot hatkriminalitet. Dette, og arbeidet vårt generelt på feltet, ble løftet i møte med medlemmer av justiskomiteen og andre politikere samt en rekke andre settinger hvor dette var relevant å gå inn på. FRI hadde i alle fall to kronikker på trykk om temaet, og delte informasjon om forslagene i egne kanaler. Vi vil også nevne at dette ble løftet i en episode av programmet Jan Thomas' verden, som FRI var del av for å snakke om nettopp arbeidet vårt på dette feltet.

Arbeidet har ellers blitt løftet i internasjonale rapporteringer og i møte med andre organisasjoner og nettverk vi er del av. Vi har nok en gang sett viktigheten av styringsgruppas rolle for arbeidet vårt, som blant annet har vært sentrale i å få oppdatert kursinnholdet og som del av å sørge for økt aktivitet for tiltaket. Utover dette har vi jobbet for å holde oss oppdatert på feltet. Vi ser fortsatt hvor viktig det er å jobbe videre for å få ned mørketallene, og kommer til å fortsette å jobbe målrettet for å være et tydelig bidrag i nettopp det

INTERNASJONAL

FRI er en del av en internasjonal bevegelse for lhbt-personers menneskerettigheter. Vi støtter partnere i deres arbeid, og deltar aktivt i menneskerettighetsnettverk som arbeider over hele verden.

FRI's internasjonale partnersamarbeid begynte i 2006 med en partner og et budsjett på 300 000 kroner. Ved utgangen av 2020 har vi en internasjonal avdeling med fem ansatte, et årlig budsjett på 16 millioner kroner og 11 partnersamarbeid i Afrika og Asia. Vi har fått et nytt treårig tilsagn fra UD på 40,5 millioner (2020-2022) samt et tilsagn fra Norad på 7,5 millioner kroner for 2019-2021. Vi er blitt nevnt som viktigste samarbeidspartner på lhbt internasjonalt i Statsbudsjettet.

FRI er brobygger mellom norske myndigheter og lhbt-bevegelsen verden over. Vi sørger for at Utenriksdepartementet og norske politikere er oppdatert på utviklingstrekk, aktuelle hendelser og viktige organisasjoner og personer, og vi er en samarbeidspartner når akutte rettighetssituasjoner oppstår.

Pådriver

FRI er pådriver for at norsk og internasjonal utenriks- og utviklingspolitikk prioriterer rettighetene til lhbt-personer. Vi samarbeider med søsterorganisasjoner over hele verden, og sørger for at menneskerettighetene til lhbt-personer ligger høyt på den internasjonale politiske agendaen.

FRI har valgt ut to områder der vi ligger i forkant av andre aktører i det internasjonale rettighetsarbeidet. Gjennom å inngå kreative samarbeid med nye aktører når vi ut til målgrupper som spiller viktige roller i lhbt-personers liv. Vi skaper allierte

blant religiøse ledere i Afrika, og vi får barnerettighetsorganisasjoner til å inkludere barn og unge som bryter med normer for kjønn og seksualitet. I tillegg støtter vi pådriverarbeid for rettighetene til lhbt-personer i Sør-Asia.

Religionsdialog

Alliansebygging mellom lhbt-personer og religiøse ledere Kristne og muslimske ledere spiller en dominerende samfunnsrolle i store deler av Afrika. Når religion brukes til å legitimere diskriminering og ekskludering har dette svært negative ringvirkninger i livene til lhbt-personer. FRI koordinerer og støtter opp under en rekke aktører med å få til endringer både i Kenya og i det sørlige Afrika. Vi samarbeider med andre givere, lhbt-organisasjoner og kirkesamfunn

FRI legger stor vekt på at opplæring av religiøse ledere må skje i dialog med troende lhbt-personer. Det kan være svært krevende å gå inn i en dialog om ens eget menneskeverd, og det er derfor viktig at dialogpartnerne er godt forberedt. Ikke bare på det religionsfaglige men også på å formidle erfaringer rundt egen identitet som troende lhbt-person. Forberedelsene bygger på et fem dagers intensivt kursopplegg for lhbt-personer som FRI har utarbeidet i samarbeid med Global Interfaith Network. Målet med kurset er å gjøre lhbt-personer i stand til å inngå som dialogpartnere for religiøse ledere. I tillegg til å delta i kursing av religiøse ledere har

mange av deltakerne kommet ut til lokale imamer og prester og satt i gang diskusjoner om inkludering i egne kirkesamfunn. FRI støtter også lhbt-organisasjoner i Kenya i å holde kurs om seksuell orientering og kjønnsidentitet for religiøse ledere. Mange av lederne har gått fra å oppfordre til vold mot lhbt-personer til å jobbe aktivt for inkludering i egne trossamfunn. Mange har endt opp som kursholdere for andre religiøse ledere. Den kontinuerlige dialogen mellom lhbt-organisasjonene og religiøse ledere har ført til en sterk reduksjon av trusler og vold mot lhbt-personer i Vest-Kenya og på kysten.

Barn og unge

Lhbt-barn og unge er i en særlig utsatt stilling. De ekskluderes ofte fra skole og familie, og har lett for å ende opp som hjemløse på gaten i storbyene der de selger sex for å overleve. For å få til globale endringer har FRI satt i gang et samarbeid med Redd Barna, som med sitt nedslagsfelt i 126 land er en av de største barnerettighetsorganisasjonene i verden.

Flere hundre lhbt-barn og unge har allerede fått støtte gjennom samarbeidet. Vi ser også en gradvis holdningsendring blant myndigheter, skoler og foreldregrupper: I begynnelsen var det vanskelig for Redd Barna å få tillatelse fra regjeringen i Vietnam og Nepal til å gjennomføre arbeidet, men i løpet av prosjektperioden er lokale og nasjonale myndigheter trukket inn som samarbeidspartnere i Vietnam, og i Nepal sitter sentrale politikere i tiltakets styringsgruppe.

Internasjonal avdeling har dette året fått en stor økning i midler, omfang, og forankring i Redd Barna i Sørøst-Asia. Utover Vietnam jobber vi nå også med Thailand og Kambodsja. Samarbeidet har vært synlig i Redd Barnas utadrettede informasjon, blant annet under Oslo Pride og i kronikker/innlegg.

Korona

Reiserestriksjonene og restriksjonene på antall mennesker som får delta på arrangement har påvirket FRIs internasjonale arbeid. Det meste av pådriverarbeidet vi støtter krever at folk samles, hvilket betyr at vi ikke når alle måltallene vi har satt oss for 2020. FRI må levere mer i 2021 og 2022 for å nå måltallene som ligger inne i den treårige rammeavtalen vi har med UD. Det internasjonale partnersamarbeidet fungerer best når FRI har tilgang til mest mulig informasjon om partnerne og konteksten de befinner seg i. Vi får mye informasjon via å etablere personlige relasjoner, gjennom uformelle samtaler og observasjon av interaksjon mellom forskjellige aktører. Pandemien har gjort dette arbeidet mye mer krevende.

Halvparten av det internasjonale teamet har ikke fått møtt partnerne fysisk, og antagelig kommer de til å ha jobbet 2 år før de får mulighet til det. Det skaper en mental avstand ved at man ikke får den samme følelsen av det vi jobber med.

FRI har vært med på å holde våre kenyanske partnere flytende: Uten midler til lønn og drift igjennom koronapandemien ville de ikke ha hatt infrastrukturen til å sørge for at medlemmene fikk mat, medisiner, juridisk og psykososial støtte.

Positiv utvikling

Det siste året har vi fått på plass nye partnersamarbeid med nasjonale kirkeråd og nasjonale lhbt-organisasjoner i Botswana og Mosambik. Til tross for pandemien har det blitt gjennomført aktiviteter i Kenya, Sør-Afrika, Lesotho og Malawi. Som et resultat av arbeidet vi har støttet har religiøse ledere i Lesotho og Mosambik fremmet lhbt-personers sak i forbindelse med utdeling av mat/nødhjelp.

Gjennom støtten vår til Global Interfaith Network har vi bidratt inn til FNs uavhengige ekspert på seksuell orientering og kjønnsidentitet sin rapport om konverteringsterapi. Vi har også inngått nye samarbeid med lhbt-organisasjoner i Polen og Kroatia.

Et fantastisk lyspunkt er avkriminaliseringen av homoseksualitet i Bhutan. FRI har støttet Bhutans første lhbt-organisasjon, som lobbet for avkriminaliseringen.

INN I 2021

Arbeidsprogrammet vedtatt i 2020 setter agenda for de neste to årene. Arbeidet med å konkretisere punktene er godt i gang.

Rent konkret er det fokus på internasjonalt arbeid. Temaet for Pride 2021 er "Internasjonalt fellesskap: Sterkere sammen", med fokus på øst-europa og anti-gender-bevegelsens fremmars der.

Arbeidet mot negative holdninger til kjønns mangfold kan vi regne med at vil fortsette, gitt debattklimaets utvikling. Økningen i hatprat på internett med retorikk importert fra internasjonal debatt er en voksende utfordring.

Vi har lært mye om håndtering av plutselige krisen og å arbeide rundt pandemisituasjonen, som ikke er over enda. Flytting av aktiviteter til andre former som digitalt eller mer spredt har vært overraskende effektivt og vi vil takke våre ansatte og frivillige for den enorme innsatsen og kreativiteten de har vist og fortsetter å vise.

Valgår

2021 er et valgår med sannsynlig regjeringsskifte som resultat, og det vil kreve lobbyering mot partiene for å opprettholde støtte til våre saker og tiltak.

Det er vedtatt kampanjer og arrangert møter for å informere ulike stakeholders og partier om viktigheten av arbeid for skeives rett til å leve frie liv som seg selv, uansett hvem de elsker eller hvem de er.

Satsingsområder

På familiemangfold er det fremdeles saker der gifte medmødre ikke får adoptere egne barn.

Arbeidet med å sikre et godt helsetilbud til kjønnskongruente fortsetter. Det samme gjør arbeidet med sammensatt diskriminering og rasisme.

Våre avdelinger

Våre avdelinger er glade for fortsatt støtte over ulike budsjetter og ser frem til samarbeid med stakeholders og andre organisasjoner i året som kommer.

Vi ser frem til et fantastisk og skeivt 2021!

